Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0822U100279

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 18-01-2022

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Очкала Олександр Сергійович
2. Ochkala Oleksandr Sergiyovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Аграрні науки та продовольство. Агрономія

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 29-12-2021

Спеціальність за освітою: 8.09010105 Селекція і генетика сільськогосподарських культур

Місце роботи здобувача: Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: вул. Овідіопільська дорога, буд. 3, м. Одеса, Одеська обл., 65036, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 67.379.009

Повне найменування юридичної особи: Інститут зрошуваного землеробства Національної академії аграрних наук України

Код за ЄДРПОУ: 00497242

Місцезнаходження: смт. Наддніпрянське, м. Херсон, Херсонська обл., 73483, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насіннєзнавства та сортовивчення

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: вул. Овідіопільська дорога, буд. 3, м. Одеса, Одеська обл., 65036, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 68.35.31

Тема дисертації:

1. Вихідний матеріал нуту звичайного (Cicer arietinum L.) з високим темпом проростання за низьких температур в умовах Південного Степу України

2. Source material of chickpea (Cicer arietinum L.) with a high rate of germination at low temperatures in the Southern Steppe of Ukraine

Реферат:

1. Об’єкт дослідження – реакція зразків нуту звичайного на екстремальні умови навколишнього середовища під час проростання та вегетації. Мета – виявлення зі світової колекції джерел та створення нового вихідного матеріалу для селекції нуту звичайного з високим темпом проростання за низьких позитивних температур і високою продуктивністю. Методи – загальнонаукові – для визначення напряму досліджень: спостереження, аналіз і синтез, узагальнення; польові – для проведення фенологічних спостережень, обліків; біометричний для проведення структурного аналізу та встановлення прояву досліджуваних ознак; лабораторний – для визначення темпів проростання, водопоглинання насіння за контрольованих температур; біохімічний – для визначення біохімічних показників насіння та вегетативної маси; математично-статистичний –

дисперсійний, варіаційний, кореляційний аналізи для встановлення достовірності експериментальних даних. Результати – створено перспективний вихідний матеріал за комплексом цінних господарських ознак та стійкістю до низьких позитивних температур. Удосконалено методику вивчення інтенсивності проростання насіння при низьких позитивних температурах, що надало можливості покращити схожість нуту звичайного, збільшити його врожайність. Виділення цінних зразків з поєднанням високих господарських ознак та стійкістю до низьких позитивних температур дозволило рекомендувати їх для подальшого використання в селекції, а науково обґрунтовані рекомендації по удосконаленій технології вирощування – для практичного насінництва в умовах Південного Степу України. Новизна – вперше в умовах Південного Степу України проведена оцінка генофонду нуту різного еколого – географічного походження на інтенсивність проростання при низькій позитивній температурі (+4оС) та виділено джерела з високими темпами проростання для залучення їх в селекційні програми; досліджено показники структури урожаю та параметри рівня мінливості господарських ознак нуту в умовах Південного Степу України; створено константні лінії нуту звичайного, що поєднують інтенсивні темпи проростання насіння за низьких позитивних температур з високою продуктивністю. Наукова цінність – удосконалено методику вивчення інтенсивності проростання насіння нуту при низьких позитивних температурах, «холодне пророщування насіння». Набули подальшого розвитку наукові положення щодо фізіологічних та біохімічних особливостей рослин, що перебувають під впливом низьких позитивних температур; питання використання ранніх посівів нуту з метою уникнення посухи у фазі проростання насіння та у першій половині вегетації; розширення генетичного різноманіття вихідного матеріалу нуту звичайного шляхом внутрішньовидових схрещувань. Галузь – сільське господарство.

2. Object of study – reaction of chickpea samples to extreme environmental conditions during germination and vegetation. The aim identification of sources from the world collection and creation of a new source material for the selection of common chickpeas with a high germination rate at low positive temperatures and high productivity. Methods - general science - to determine the direction of research: observation, analysis and synthesis, generalization; field - for phenological observations, records; biometric to conduct structural analysis and establish the manifestation of the studied features; laboratory - to determine the rate of germination, water absorption of seeds at controlled temperatures; biochemical - to determine the biochemical parameters of seeds and vegetative mass; mathematical and statistical - variance, variation, correlation analysis to establish the reliability of experimental data. Results - promising source material for a set of valuable economic characteristics and resistance to low positive temperatures. The method of studying the intensity of seed germination at low positive temperatures was improved, which provided opportunities to improve the germination of chickpeas, increase its yield. Isolation of valuable specimens with a combination of high economic characteristics and resistance to low positive temperatures allowed to recommend them for further use in breeding, and scientifically sound recommendations for improved cultivation technology - for practical seed production in the Southern Steppe of Ukraine. Novelty - for the first time in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine the assessment of the gene pool of chickpeas of different ecological and geographical origin on the intensity of germination at low positive temperature (+ 4oC) was carried out and sources with high germination rates were identified to involve them in breeding programs; indicators of crop structure and parameters of the level of variability of economic characteristics in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine were studied; established features of the biochemical composition of vegetative mass and chickpea roots during overwintering and spring sowing; constant lines of common chickpeas have been created, combining intensive seed germination rates at low positive temperatures with high productivity. The scientific value - The method of studying the intensity of germination of chickpea seeds at low positive temperatures, "cold germination of seeds" has been improved. Scientific developments on the physiological and biochemical characteristics of plants under the influence of low positive temperatures have been further developed; the use of early chickpea crops to avoid drought in the seed germination phase and in the first half of the growing season; expanding the genetic diversity of the source material of chickpeas by intraspecific crosses. Sector – agriculture.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лаврова Галина Дмитрівна
2. Lavrova Halyna Dmytrivna

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рудік Олександр Леонідович
2. Rudik Oleksandr Leonidovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кривенко Анна Іванівна
2. Kryvenko Anna Ivanivna

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голобородько Станіслав Петрович
2. Holoborodko Stanislav Petrovych

Кваліфікація: д. с.-г. н., 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Боровик Віра Олександрівна

2. Borovyk Vira Oleksandrivna

Кваліфікація: к. с.-г. н., 06.01.05

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради	Балашова Галина Станіславівна
Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні	Балашова Галина Станіславівна
Відповідальний за підготовку облікових документів	
Реєстратор	
Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності	Юрченко Т.А.